

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-889552194

DOS-2024-0002803

Status

Openbaar

**Datum vergadering Gedeputeerde
Staten**

14 april 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn in Alphen aan den Rijn ten behoeve van de Gnephoek ontwikkeling

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de onderzoeksresultaten van een nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn in Alphen aan den Rijn ten behoeve van de Gnephoek ontwikkeling met daarin het voorstel om een addendum op de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek overeen te komen met de gemeente Alphen aan den Rijn.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn in Alphen aan den Rijn ten behoeve van de Gnephoek ontwikkeling.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS brief aan PS – Nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn in Alphen aan den Rijn ten behoeve van de Gnephoek ontwikkeling
- Bijlage 1 Nautische beoordeling nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn (20 maart 2026)

1 Toelichting voor het College

In de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek van oktober 2024 (PZH-2024-85931421) en de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek van februari 2026 (PZH-2026-885284755) is afgesproken de haalbaarheid van een nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn te onderzoeken, in combinatie met het behoud van de 's Molenaarsbrug in Alphen aan den Rijn. De (nieuw te realiseren) oeververbindingen zijn ter beeldvorming gevisualiseerd in figuur 1 in de GS aan PS brief.

De beoogde locatie van de nieuwe fietsbrug past niet binnen de Richtlijn Vaarwegen, vanwege de korte afstand tot de vaarwegkruising en de nabijheid van de 's Molenaarsbrug. De gemeente Alphen aan den Rijn heeft daarom, in overleg met de Provincie, nader nautisch onderzoek laten verrichten om te bepalen of de nieuwe fietsbrug op deze locatie, in combinatie met het behoud van de 's Molenaarsbrug, daadwerkelijk tot een verhoogd veiligheidsrisico voor de scheepvaart leidt. Bij de ondertekening van de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit (februari 2026) was dit onderzoek nog in uitvoering. Inmiddels is het onderzoek afgerond.

Toegevoegde waarde van een nieuwe fietsbrug

In de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek is met de gemeente afgesproken om bij de ontwikkeling van de Gnephoek het STOMP-principe toe te passen, waarbij goede verbindingen voor fietsers en voetgangers centraal staan. Uit het mobiliteitsonderzoek blijkt dat een wijkontsluiting bestaande uit vier oeververbindingen voor voetgangers en fietsers, inclusief de betreffende fietsbrug op de beoogde locatie, leidt tot het hoogste fietsgebruik: circa 30.000 fietsers per dag over de vier oeververbindingen gezamenlijk. Dit benadrukt de toegevoegde waarde van de nieuwe oeververbindingen voor het stimuleren van fietsgebruik.

De beoogde locatie van de nieuwe fietsbrug zorgt voor een goede ontsluiting van de nieuwe wijk per fiets in de verschillende windrichtingen en een relatief goede inpassing op land. De beoogde locatie is ook van meerwaarde met het oog op het behoud van (toekomstige) watergebonden bedrijvigheid in de Rijnhaven (in het deel dat niet getransformeerd wordt naar woningbouw).

Resultaten Nautisch onderzoek naar de nieuwe fietsbrug

De conclusie van het onderzoek (toegevoegd als bijlage) is dat het toevoegen van de nieuwe fietsbrug op de beoogde locatie, in combinatie met behoud van de 's Molenaarsbrug, onder enkele voorwaarden en aanbevelingen, niet leidt tot een verhoogd veiligheidsrisico. De voorwaarden betreffen diverse uitgangspunten over onder andere het ontwerp van de brug (type brug, hoogte, doorvaartopeningen, ondersteunende voorzieningen). De hoogte van de nieuwe fietsbrug sluit aan bij die van de Maximabrug en heeft een beweegbaar deel om binnenvaartschepen doorgang te kunnen verschaffen. Een lagere brug op deze locatie leidt tot een verhoogd veiligheidsrisico, frequentere brugopeningen en belemmert de doorgang van de scheepvaart en is daarmee ongewenst.

Het voorstel is om de nieuwe fietsbrug onder voorwaarden op deze locatie toe te staan, en dit bestuurlijk vast te leggen in een addendum op de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek en deze overeen te komen met de gemeente Alphen aan den Rijn. Hierbij wordt gemotiveerd – op basis van het onderzoek naar de nautische veiligheid - afgeweken van de Richtlijn Vaarwegen.

Het Addendum wordt na overeenstemming met de gemeente Alphen aan den Rijn ter besluitvorming besproken in GS, waarbij het dan te nemen GS-besluit nodig is voor het afwijken van de Richtlijnen Vaarwegen. Met de gestelde voorwaarden welke we overeenkomen in het addendum kan GS gemotiveerd afwijken van de Richtlijn Vaarwegen en de nieuwe fietsbrug over de Oude Rijn verantwoord toestaan.

In de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek is overeengekomen dat de gemeente Alphen aan den Rijn verantwoordelijk is voor de voorbereiding, ontwerp, de financiering, aanleg en de kosten voor het beheer en het onderhoud van de Fietsbrug. Dit doen we in goede samenwerking met de gemeente waarbij we er gezamenlijk naar streven om de nieuwe fietsbrug zo snel mogelijk te realiseren omdat dit de fietsbereikbaarheid van de Gnephoek ten goede komt, en bijgevolg het gebruik van de fiets. In de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit is met de gemeente afgesproken dat de fietsbrug niet later wordt opgeleverd dan het moment dat de helft van de geprognosticeerde woningen in de Gnephoek opgeleverd is om zo veel mogelijk recht te doen aan het uitgangspunt 'eerst bewegen dan bouwen'.

Via de GS-brief worden Provinciale Staten (PS) geïnformeerd over de onderzoeksresultaten en het voornemen tot het overeenkomen van een addendum op de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek met de gemeente Alphen aan den Rijn, waarmee de realisatie van de nieuwe fietsbrug en behoud van de 's Molenaarsbrug wordt mogelijk gemaakt. PS kan zodoende hiervan kennisnemen voorafgaand aan de besluitvorming op 22 april 2026 over de wijziging van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening voor de ontwikkeling van de Gnephoek.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

In de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek is met de gemeente Alphen aan den Rijn overeengekomen dat de gemeente verantwoordelijk is voor de voorbereiding, ontwerp, de financiering, aanleg en de kosten voor het beheer en het onderhoud van de Fietsbrug. De bijhorende financiële risico's van de nieuwe fietsbrug berusten daarmee bij de gemeente.

Juridisch kader

Voorliggend GS-besluit betreft een brief ter informatie aan PS met daarin het voornemen om afspraken vast te leggen in een addendum op de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek. Het brengt daarom (nog) geen juridische gevolgen met zich mee. In het addendum worden de voorwaarden nader uitgewerkt, zoals afspraken over onder andere het

ontwerp van de brug (type brug, hoogte, doorvaartopeningen, ondersteunende voorzieningen) en het borgen van de aanbevelingen uit het onderzoek. De juridische gevolgen van het vaststellen van dit addendum worden beschreven wanneer deze voor besluitvorming aan GS wordt voorgelegd.

GS kunnen gemotiveerd afwijken van de Richtlijn Vaarwegen. Echter mag de vaarwegveiligheid niet in het geding komen, zodat de vaarweg voor alle gebruikers veilig blijft.

Een fietsbrug op de beoogde locatie vormt een uitzonderlijke afwijking van de Richtlijn Vaarwegen. Om precedentwerking te voorkomen en de vaarwegveiligheid te blijven borgen, is uitgebreid gespecialiseerd onderzoek uitgevoerd, op initiatief en kosten van de gemeente Alphen aan den Rijn. Hieruit blijkt dat geen sprake is van een verhoogd risico. Onder de voorwaarden waaronder het onderzoek is uitgevoerd (onder meer de gehanteerde scenario's en het brugtype, en de betrokkenheid van ons als provincie en vaarwegbeheerder) en met het onverkort overnemen van de aanbevelingen uit het onderzoek, kan de GS als vaarwegbeheerder deze afwijking gemotiveerd en verantwoord toestaan. Alleen onder deze voorwaarden blijft de situatie uniek en wordt precedentwerking voorkomen.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Vaststelling Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Gnephoek 18 oktober 2024 (PZH-2024-856585237).
- Vaststelling van de Uitwerkingsovereenkomst Mobiliteit Gnephoek 10 februari 2026 (PZH-2026-885284755).

3 Proces

Op het moment van bespreking in de commissievergadering Bereikbaarheid en Wonen van de Herziening Gnephoek (1 april 2026) waren de resultaten van het onderzoek nog niet besproken in Gedeputeerde Staten. Daar is toegezegd om Provinciale Staten te informeren over de onderzoeksresultaten, zodat Provinciale Staten op de hoogte zijn voorafgaand aan de besluitvorming over de wijziging van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening voor de ontwikkeling van de Gnephoek op 22 april 2026.

Van april 2026 t/m juni 2026 wordt het addendum opgesteld in samenspraak met de gemeente Alphen aan den Rijn, met als voornemen het addendum medio juni 2026 ter besluitvorming voor te leggen in Gedeputeerde Staten. Om deze vervolgens op 24 juni 2026 te ondertekenen tijdens een bezoek van gedeputeerde van Dijken aan de gemeente Alphen aan den Rijn.

4 Participatie en rolneming

Rolneming

De Provincie verleent haar medewerking aan de door de gemeente te verrichten werkzaamheden voor aanleg van de fietsbrug. De Provincie levert tijdig alle gegevens aan die nodig zijn voor een adequate uitvoering van het ontwerp om de fietsbrug zo snel mogelijk

te realiseren. Voor de aanleg van de fietsbrug wordt afgestemd met de Provincie als vaarwegbeheerder over de planning en benodigde stremmingen van de vaarweg.

In de beheerfase wordt de bediening en het onderhoud van de brug uitgevoerd door de Provincie, op koste van de gemeente en overeenkomstig de door de Provincie gestelde eisen uit de *“Overeenkomst voor de centrale bediening en onderhoud van beweegbare bruggen in de gemeente Alphen aan den Rijn (PZH-2014-492555449)”*

Participatie

De gemeente Alphen aan den Rijn is initiatiefnemer voor gebiedsontwikkeling Gnephoek. De gemeente is verantwoordelijk voor het (gehele) participatietraject.

De gemeente heeft een uitgebreid participatietraject doorlopen voor het masterplan Gnephoek waar de fietsbrug onderdeel van was, met ruim 50 organisaties en meer dan 250 contactmomenten. Het traject startte met participatie over de participatieaanpak zelf, vastgelegd in een participatieplan, gevolgd door brede betrokkenheid via twee informatiebijeenkomsten, thematische werkgroepen, een klankbordgroep, digitale participatie, gesprekken met omwonenden en betrokkenheid van jongeren via scholen, kinder- en jongerenraden en ontwerpwedstrijden. De opgehaalde input is telkens teruggekoppeld en waar mogelijk verwerkt in het (concept) masterplan, welke is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 november 2025.

5 Communicatiestrategie

Door middel van bijgevoegde GS-brief worden PS geïnformeerd.

Over de GS-brief en het voornemen om dit nader uit te werken wordt niet actief gecommuniceerd.